

Všem pobočným spolkům a klubům ČMMJ

V Praze 8. ledna 2025

Č.j.: ČMMJ/2025/05

Vážená paní předsedkyně, pane předsedo,

doba nahánek je v plném proudu a s tím je spojené riziko úrazů, ale také náhlého úmrtí psa na Aujeszkyho chorobu.

Původcem onemocnění je DNA virus z čeledi Herpesviridae – prasečí herpesvirus 1 (SHV-1).

Přirozeným hostitelem je prase. Mohou se nakazit savci (skot, ovce, kozy, kočky, psi, norci...) Koně se mohou nakazit vzácně. Člověk a primáti se nakazit nemohou.

V akutní fázi vylučují prasata virus cca 2 týdny. Infekční pro citlivé jedince jsou nosní sekret, sliny, mléko, moč, vaginální a prepuciální sekret (sekret pohlavních orgánů) i výkaly. Přenos viru probíhá respirační či orální cestou, a to prostřednictvím kontaminovaného krmiva, stelivem, nástroji. Mezi prasaty je možný i pohlavní a trans placentární přenos. Vstup viru probíhá přes sliznici orofaryngu, v dalších částech zažívacího traktu je virus inaktivován. Pomnožení viru probíhá ve výstelce nosu, hltanu a mandlí, další množení probíhá v mízních uzlinách a nervové, mozkové tkáni. K vylučování viru může docházet za 2–3 dny od infekce prostřednictvím sekretů a exkretů. Skrytým či bezpříznakovým nosičem je prase. K reaktivaci onemocnění a vylučování viru může docházet vlivem stresu.

Průběh infekce

U prasat se setkáváme s klinickými příznaky u nejmladších věkových kategorií – selat, kde dochází k vzniku horečky, poruchám dýchání, slinění, průjmům, postižení centrálního nervového systému. K úhynům dochází do 24–36 hodin. U starších kategorií je průběh mírnější, k úhynům docházet nemusí. U dospělých prasat je průběh mírný až skrytý. U březích prasnic dochází k resorpci plodů, potratům, porodům mrtvých či neživotaschopných selat. Dochází i ke ztrátám mléka.

Pro skot, ovce a kozy je průběh infekce je smrtelný. Klinickými příznaky jsou svědění, odírání, olizování, okusování, sebepoškozování. Dále pak křeče, neklid, skřipání zubů, povrchové dýchání. V konečném stádiu i obrna hltanu a tlamy s výtokem slin, jazyk může viset z tlamy ven. K úhynu dochází za 24–48 hodin.

Pro psa je infekce smrtelná!

K infekci psa dochází nejčastěji přímým kontaktem s virus vylučujícím divokým prasetem – sekrety či krví nebo kontaminovaným syrovým tepelně neopracovaným masem. Klinické příznaky u psa

Českomoravská myslivecká jednota, z.s.

Sekretariát, zasílací adresa:

Lešanská 1176 / 2a, 141 00 Praha 4

Sídlo, fakturační adresa:

Jungmannova 32/25, 110 00 Praha 1

IČ: 00443174

DIČ: CZ00443174

Běžný účet: 6630011/0100

Telefon: +420 221 592 961

E-mail: cmmj@cmmj.cz

Datová schránka: tmif5k2

jsou podobné vzteklině. Inkubační doba je ve většině případů 2–6 dní. K úhynu dochází do 96 hodin od projevení klinických příznaků onemocnění. Klinické příznaky jsou z počátku nespecifické – všeobecné. Může se jednat o nechutenství, zvracení, deprese, nezáměr o okolí, neklid, vokalizaci, předrážděnost, kousání do předmětů, slinění, křeč žvýkacích svalů. Dalšími klinickými příznaky jsou sebepoškozování vlivem extrémního svědění zejména v oblasti hlavy – uší či pysků tlamy. Dochází k olizování až maniakálnímu olizování, škrábání. Při obrně hltanu a tlamy dochází k výtoku slin z dutiny ústní, tvorby pěny u tlamy. Dochází k záškubům svalstva a paralýze.

Úhyn psů nastává do 24–48 (–96) hodin od projevení prvních klinických příznaků.

Prevence onemocnění u psů

Prevenčí nakažení psů je podávání pouze dostatečně tepelně opracovaných živočišných produktů z divokých prasat! Vyvarujte se zkrmování tepelně neupraveného syrového či nedostatečně tepelně upraveného masa divokých prasat. Absolutně nevhodné a výrazně rizikové je ponechávání k požívání či cílené zkrmování vývrhů (jazyk, hrtan, průdušnice, plíce) z divokých prasat psy.

Jak zabránit kontaktu s divokým prasetem a jeho výměšky?

Bohužel kontaktu nelze zabránit při dosledech či při naháňkách kdy je pes přímo v kontaktu s poraněným kusem černé zvěře. Lze tomu zabránit pouze v zamezení kontaktu s kusem, ale to je při výkonu psa nemožné.

Vakcinace u psů proti této chorobě není možná!!!

Proto je potřeba se zamyslet, jak nejlépe kompenzovat ztrátu loveckého psa, který se touto chorobou nakazí. Myslivci musí lovecké psy držet, jak udává zákon o myslivosti. Jelikož pořízení psa, následná socializace, starost a výcvik a s tím spojená zkouška lovecké upotřebitelnosti v dnešní době vyjde na nemalou finanční částku. A to nemluvě o tom, co všechno je potřeba udělat proto, aby pes byl opravdu perfektní pro použití k výkonu myslivosti. Ať je to pro dosledy či pro naháňky na černou zvěř.

Rád bych touto cestou požádal myslivce o spolupráci na zmapování výskytu onemocnění Aujeszkyho choroby u loveckých psů v ČR. O sdělení i pouhého podezření na výskyt onemocnění u psů ve vašem okolí. Zajímají nás i nejasná, náhlá úmrtí psů s odpovídajícími klinickými příznaky či úmrtí na základě možného kontaktu s divokým prasetem potvrzená veterinárním lékařem.

Českomoravská myslivecká jednota by ráda otevřela problematiku poskytovaných náhrad za uhynulé psy s odpovědnými institucemi. Pro tato jednání je potřeba doložit relevantní dat o úhynech. Vzhledem k tomu, že v současné době Státní veterinární správa nevede evidenci psů uhynulých z důvodu Aujeszkyho choroby, obracíme se na pobočné spolky, ve věci pomoci zmapování této problematiky.

Českomoravská myslivecká jednota, z.s.

Sekretariát, zasílací adresa:

Lešanská 1176 / 2a, 141 00 Praha 4

Sídlo, fakturační adresa:

Jungmannova 32/25, 110 00 Praha 1

IČ: 00443174

DIČ: CZ00443174

Běžný účet: 6630011/0100

Telefon: +420 221 592 961

E-mail: cmmj@cmmj.cz

Datová schránka: tmif5k2

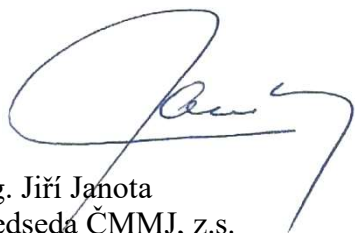
Potřebovali bychom, zda by jste se mohli obrátit na Vaše členy s dotazem, zda došlo během posledních 5 let k výše uvedeným příznakům či úhynům z důvodu Aujeszkyho choroby

Případné sumáře za jednotlivé pobočné spolky zašlete do 28.2.2025 na sekretariát ČMMJ paní Kateřině Zborníkové (katerina.zbornikova@cmmj.cz).

Od jednotlivých držitelů psů je potřeba získat informaci o roce úhynu a plemenu loveckého psa. Vhodné by bylo také uvést, zda byl úhyn oficiálně potvrzen veterinárním lékařem.

Děkuji za ochotu a jsem s pozdravem.

Lovu zdar!

Ing. Jiří Janota
Předseda ČMMJ, z.s.

Na vědomí : Pobočné spolky a kluby ČMMJ, z.s.